Lietas Nr. C36053416
Lietas arhīva Nr. C-0534-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2016.gada 21.septembrī
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska,
izskatīja rakstveida procesā maza apmēra prasību Akciju sabiedrības ,,LATEKO LĪZINGS" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

Aprakstošā daļa
konstatēja:

AS ,,LATEKO LĪZINGS" iesniedza prasību pret /pers. A/ par pamatparāda EUR 402,55, aizdevuma lietojuma procentu par laiku no 30.09.2014.-30.10.2015. EUR 55,71, likumisko procentu par laiku no 2015.gada 31.oktobra līdz 2016.gada 10.aprīlim EUR 8,62, līgumsoda par laiku no 30.06.2014.-30.10.2015. EUR 34,39 piedziņu. Lūdz piedzīt visus tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6% gadā līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1431., 1587., 1590., 1591., 1716., 1717., 1720., 1721., 1724., 1753., 1765., 1757., 1934., 1943., 1946.pantu.

Prasībā norādīts, ka 2013.gada 23.oktobrī AS ,,LATEKO LĪZINGS" un /pers. A/ noslēdza Patērētāju kreditēšanas līgumu Nr.L515679. Saskaņā ar noslēgto līgumu, atbildētājam tika izsniegts aizdevums EUR 488,71, veicot atbildētāja vietā maksājumu par atbildētāja izvēlēto preci, savukārt atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevuma summu, maksāt procentus pēc likmes 24% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas un maksu par aizņēmēja saistību izpildes kontroli. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2015.gada 30.oktobris. Atbildētājs ir veicis maksājumus par kopējo summu EUR 299,20. Līguma 13.punktā puses vienojās, ka par katru maksājuma kavējuma dienu atbildētājs maksā prasītājam nokavējuma procentus 1% apmērā dienā no savlaicīgi nesamaksātās summas. Atbildētājs vairākkārt brīdināts par saistību nepildīšanu, pieteikums iesniegts brīdinājuma kārtībā, bet atstāts bez izskatīšanas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22} panta prasībām atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē un citas procesuālās tiesības, kā arī noteikts rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņš.

Atbildētājam adresētā korespondence saņemta atpakaļ ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks un adresāts pēc norādītās adreses nebija sastopams. Tā kā dokumenti atbildētājam nosūtīti uz deklarētās dzīvesvietas adresi, tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, uzskatāms, ka dokumenti viņam ir izsniegti.

Atbildētājs paskaidrojumu tiesai nav iesniedzis, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un tiesa atzīst, ka lietu ir pamats izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudot rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka AS ,,LATEKO LĪZINGS" iesniegtā prasība ir daļēji apmierināma.

2013.gada 23.oktobrī AS ,,LATEKO LĪZINGS" un /pers. A/ noslēdza Patērētāju kreditēšanas līgumu Nr.L515679 par Ls 343,48(EUR 488,73) aizdevumu.

Līguma 1.punktā puses vienojās, ka aizdevējs piešķir aizņēmējam aizdevumu preču iegādei, aizņēmēja vietā samaksājot aizņēmēja iegādājamās preces, LED televizora SAMSUNG UE-42F50000+papildus garantija uz trim gadiem, pārdevējam MK TRADE SIA pirkuma maksu vai pirkuma maksas daļu.

Lietai pievienotais maksājuma uzdevums pierāda, ka 2013.gada 29.oktobrī MK TRADE SIA pārskaitīta pirkuma maksa saskaņā ar līgumu Nr.L515679(lietas 14.lapa).

Saskaņā ar noslēgto līgumu, aizdevums bija jāatmaksā laikā no 2013.gada 30.novembra līdz 2015.gada 30.oktobrim.

Atbilstoši līguma 7.punktam, aizņēmēja maksājumu kopējā summa, izmantojot aizdevēja pakalpojumus, sastāv no aizdevuma summas, maksu par aizdevuma piešķiršanu, līguma 5.punktā minētajiem maksājumiem(tajā skaitā par aizdevuma saistību izpildes kontroli Ls 3,78 mēnesī), kopā Ls 526,51.

Saskaņā ar prasības summas aprēķiniem, atbildētājs veica maksājumus no 2013.gada 25.novembra līdz 2014.gada 15.septembrim par kopējo summu EUR 299,20.

Līgumu 14.punkts noteic, ka gadījumā, ja viena no līguma pusēm nepilda līgumā noteiktās saistības ilgāk par 60 dienām, otrai pusei ir tiesības pirms termiņa izbeigt līgumu, 10 dienas iepriekš paziņojot par to otrai pusei(..).

Civillikuma 1589.pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

2015.gada 5.oktobrī atbildētājam nosūtīts brīdinājumu Nr.3237/2015 par parāda samaksu 15 kalendāro dienu laikā (sk. lietas 16.lapa).

Noteiktajā termiņā atbildētājs saistības neizpildīja, tāpēc prasītājam radās pielīgtās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma. Lietai nav pievienots paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no līguma, bet atbilstoši 2015.gada 25.marta Talsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses lēmumam lietā Nr.3-12/0047, saistību izpildes termiņš noteikts 2015.gada 4.februāris, pieprasot atmaksāt visu parādu. Papildus arī pušu līguma 15.punktā puses ir nolīgušas, ka tikai tādā gadījumā, ja aizņēmējs neizpilda savas līguma saistības, aizdevējs var izbeigt līgumu un griezties tiesā.

Līdz ar to, atzīstams, ka saistības vienpusēji tika izbeigtas 2015.gada 4.februārī.

Ar atkāpšanos no līguma pušu tiesības un pienākumi būtiski mainās, proti, aizņēmējam tiek anulēti viņam labvēlīgi aizdevuma noteikumi, kas savukārt nozīmē, ka viņam atlikusī aizdevuma summa jāatmaksā nekavējoši(Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-644/2013).

Līguma 5.punktā puses nolīga maksu par aizņēmēja saistību izpildes kontroli, tā ir ietverta aizņēmēja maksājumu kopējā summā un noteikta maksājumu grafikā.

Saskaņā ar līguma 5.punktu, maksa par saistību izpildes kontroli ir Ls 3,78(EUR 5,38) mēnesī un visā līguma darbības termiņā tā aprēķināta EUR 80,70.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Līgums ir noslēgts tiesīgi, puses ir vienojušās par aizņēmuma apmēru un atmaksas kārtību, prasītājs ir vienpusēji atkāpies no līguma, tāpēc pamatota ir prasība piedzīt pamatparādu EUR 321,85(ņemot vērā labprātīgi samaksāto pamatparādu EUR 166,86) un maksu par apkalpošanas pakalpojumiem EUR 80,70, kopā EUR 402,55, jo lietā nav iegūti pierādījumi, ka aizdevums samaksāts.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, atbildētāja pienākums ir pierādīt, ka samaksa ir izdarīta.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Līgumu 5.punktā puses vienojās, ka par aizdevuma lietošanu aizņēmējs maksā aizdevējam sekojošus maksājumus: procentus par aizdevuma lietošanu pēc likmes 24% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Par periodu no 2014.gada 30.septembra līdz 2015.gada 30.oktobrim prasītājs aprēķināja procentus EUR 131,37, ņemot vērā labprātīgi samaksāto EUR 75,66, lūdz piedzīt EUR 55,71.

Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka „Prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas-tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu"(sk.Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums SKC-644/2013, 6.lapa).

Tā kā pušu līgums vienpusēji tika izbeigts 2015.gada 4.februārī, tad ņemot vērā minēto Senāta atziņu, procenti ir piedzenami tikai līdz šim laikam, bet pēc līguma izbeigšanas piedzenami likumiskie procenti.

Līdz ar to, piedzenami ir procenti EUR 34,22 apmērā.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2015.gada 31.oktobra līdz 2016.gada 10.aprīlim(163 kavējuma dienām) EUR 8,62.

Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Minētā panta trešā daļa noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā(termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Līguma 13.punktā puses vienojās, ka par katru maksājuma kavējuma dienu , kas norādīts līguma 9.punktā, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 1% no savlaicīgi nesamaksātās summas. Līgumsoda samaksa neatbrīvo aizņēmēju no līgumsaistību izpildes.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu par nokavētajiem maksājumiem EUR 34,39 par laiku no 2014.gada 30.jūnija līdz 2015.gada 30.oktobrim.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma(turpmāk tekstā PTAL) 1.panta 3.apakšpunktu, konkrētajās līgumattiecībās /pers. A/ ir atzīstams par patērētāju.

Minētā likuma 3.panta 2.punkts noteic, ka patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi.6.panta trešās daļas 4.punkts noteic, ka līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgas(..) Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Lietas materiāli pierāda, ka atbildētājs parakstīja tipveida līgumu un lietā nav pierādījumu, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti, kas jāpierāda prasītājam(PTAL 6.panta sestā daļa). Līgumā iekļauts līgumsods 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas. Minētais līgumsods ir neproporcionāli liels, jo gadā sasniedz 360% no parāda, turklāt paredzēts līgumsodu aprēķināt arī no ikmēneša maksājumā iekļautā procentu apmēra un saistību izpildes kontroles. Prasītājs gan lūdz piedzīt līgumsodu tikai nedaudz pārsniedzot likumā noteikto 10% apmēru, bet tas nemaina līguma noteikumu būtību, kas ir netaisnīgi un tādēļ nav pamats tos piemērot.

Turklāt prasītājs aprēķina līgumsodu arī pēc līguma izbeigšanas 2015.gada 4.februārī, kas neatbilst judikatūrai(sk.SKC-644/2013).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus-proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

No atbildētāja par labu prasītājam ir pamats piedzīt valsts nodevu EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no paša kapitāla (Civillikuma 1765.pantā noteiktie likumiskie procenti).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta 2.daļu, ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu, tiesa

Rezolutīvā daļa

nosprieda:

Apmierināt daļēji Akciju sabiedrības „LATEKO LĪZINGS" prasību.

Piedzīt no /pers. A/ par labu AS „LATEKO LĪZINGS" pamatparādu EUR 321,85, aizdevuma pakalpojuma maksu EUR 80,70, aizdevuma lietojuma procentus EUR 34,22, likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2015.gada 31.oktobra līdz 2016.gada 10.aprīlim EUR 8,62, valsts nodevu EUR 71,14, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā EUR 521,23 (pieci simti divdesmit viens *euro* un 23 centi).

Noraidīt prasību daļā par aizdevuma lietojuma procentu EUR 21,49 un līgumsoda EUR 34,39 piedziņu.

Atzīt AS „LATEKO LĪZINGS" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos nokavējuma procentus 6% (sešus procentus) no simta gadā no paša kapitāla.

Parādu samaksāt AS „LATEKO LĪZINGS" kontā AS „NORVIK BANKA" kods: LATBLV22, konta Nr./konta numurs/.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma

440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska